
(Đề thi gồm 02 trang)

PHẦN I. ĐỌC – KẾT NỐI (10 điểm) :

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

ANH HAI

Bên đường, người phụ nữ sang trọng trong xe đang dỗ con:

- Ăn thêm cái nữa đi con!
- Ngán quá, con không ăn đâu!
- Ráng ăn thêm một cái, má thương. Ngoan đi cưng!
- Con nói là không ăn mà. Vút đi! Vút nó đi!

Thằng bé lắc đầu nguầy nguậy, gạt mạnh tay. Chiếc bánh kem văng qua cửa xe rơi xuống đường sát mép công. Chiếc xe hơi láng bóng rồ máy chạy đi.

Hai đứa trẻ đang bới móc đồng rác gần đó, thấy chiếc bánh nằm chỏng chơ liền xô đến nhặt. Mắt hai đứa sáng rực lên, dán chặt vào chiếc bánh thơm ngon. Thấy bánh lấm láp, đứa con gái nuốt nước miếng bảo thằng con trai:

- Anh Hai thổi sạch rồi mình ăn.

Thằng anh phùng mà thổi. Bụi đời đã dính, chẳng chịu đi cho. Đứa em sốt ruột cũng ghé miệng thổi tiếp. Chính cái miệng háu đói của nó làm bánh rơi tồm xuống công hôi hám, chìm hẳn.

- Ai biểu anh Hai thổi chi cho mạnh. – Con bé nói rồi thút thít khóc.
- Ừ. Tại anh! Nhưng kem còn dính tay nè. Cho em ba ngón, anh chỉ liếm hai ngón thôi!

(Theo Lý Thanh Thảo)

Câu 1. (1,5 điểm) Văn bản trên được kể theo ngôi thứ mấy? Nội dung chính của văn bản trên là gì?

Câu 2. (2,5 điểm) Câu văn “*Bụi đời đã dính, chẳng chịu đi cho*” thể hiện ý nghĩa ẩn dụ gì? Em hãy nêu tác dụng của cách dùng ẩn ý đó.

Câu 3. (1,0 điểm) Câu nói của nhân vật người anh: “*Nhưng kem còn dính tay nè. Cho em ba ngón, anh chỉ liếm hai ngón thôi!*” có ý nghĩa gì trong việc thể hiện nội dung chính của truyện?

Câu 4. (1,0 điểm) Ghi lại 2 câu ca dao hoặc tục ngữ có nội dung khuyên nhủ về cách đối xử tình cảm giữa các anh chị em trong gia đình.

Câu 5. (4,0 điểm)

Cuộc sống có vô vàn những điều mới lạ, và trong đó có những thứ khiến con người cảm thấy vô cùng quý giá, trân trọng, không có bất kỳ thứ gì có thể đong đếm hay mua được bằng tiền. Từ văn bản và trải nghiệm của bản thân, em hãy viết bài văn nghị luận khoảng 1,5 trang giấy trình bày suy nghĩ của em về ý kiến: Cách ứng xử đẹp nhất là thể hiện tình yêu thương, sự sẻ chia trong cuộc sống.

PHẦN II. TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO (10 điểm)

Tiến sĩ Đoàn Cẩm Thi cho rằng: “*Cái đẹp của văn chương chính là cái mang nhiều dấu ấn của chủ thể sáng tạo, là cái riêng, cái độc đáo*”. Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ qua việc phân tích ca khúc “Nhớ mùa thu Hà Nội” của Trịnh Công Sơn dưới đây hoặc một tác phẩm mà em yêu thích.

*Hà Nội mùa thu, cây cơm nguội vàng, cây vàng lá đỏ
Nằm kề bên nhau, phố xưa nhà cổ, mái ngói thâm nâu.*

*Hà Nội mùa thu, mùa thu Hà Nội
Mùa hoa sữa về thơm từng ngọn gió
Mùa cỏm xanh về thơm bàn tay nhỏ
Cỏm sữa vĩa hè thơm bước chân qua.*

*Hồ Tây chiều thu, mặt nước vàng lay bờ xa mời gọi
Màu sương thương nhớ, bầy sâm cầm nhỏ vỗ cánh mặt trời.*

*Hà Nội mùa thu đi giữa mọi người
Lòng như thăm hỏi, tôi đang nhớ ai
Sẽ có một ngày trời thu Hà Nội trả lời cho tôi
Sẽ có một ngày từng con đường nhỏ trả lời cho tôi.*

*Hà Nội mùa thu, mùa thu Hà Nội
Nhớ đến một người...
Để nhớ mọi người.*

(Trịnh Công Sơn, lời thơ của bài hát *Nhớ mùa thu Hà Nội*)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	1 (1,5 điểm)	- Ngôi thứ ba. - ND: Câu chuyện kể về cách cư xử của đứa bé con nhà giàu và hai đứa trẻ nghèo. Qua đó, tác giả đề cập đến lối sống, cách ứng xử của con người trong cuộc sống, ca ngợi tình anh em ruột thịt yêu thương, đùm bọc dù hoàn cảnh nghèo khổ.	0,5 1,0
	2 (2,5 điểm)	- Ấn ý của “bụi đường”: Vất vả nhọc nhằn trong cuộc sống mưu sinh. - Những cơ cực, vất vả, và nghèo khổ cứ đeo bám mãi lấy hai anh em. - Nổi bật tình cảnh đáng thương, sự cảm thông sâu sắc của tác giả với những con người bất hạnh. - Đánh thức tình yêu thương, sự chia sẻ của con người trong cuộc sống.	1,0 0,5 0,5 0,5
	3 (1 điểm)	Diễn tả xúc động tình yêu thương, sự nhường nhịn sẻ chia và tâm hồn trong sáng hồn nhiên đẹp đẽ của nhân vật.	1,0
	4 (1 điểm)	Hai câu ca dao, tục ngữ khuyên bảo cách đối xử tình cảm của anh chị em trong gia đình. Ví dụ: <i>Anh em như thế chân tay</i> <i>Rách lành đùm bọc, dở hay đỡ đần.</i> <i>Anh em nào phải người xa,</i> <i>Cùng chung bác mẹ, một nhà cùng thân.</i>	0,5 0,5
	II	* Hình thức: - Đúng loại bài văn. - Đủ dung lượng theo yêu cầu. - Diễn đạt mạch lạc, liên kết, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp... * Nội dung: HS có thể có nhiều cách diễn đạt nhưng đảm bảo được các ý sau: - Mở bài: Nêu vấn đề cần nghị luận	1 điểm 3 điểm

	<p>- Thân bài:</p> <p>+ Giải thích:</p> <p>1 Ứng xử là gì? Ứng xử đẹp được hiểu như thế nào?</p> <p>(4 điểm) Thế nào là yêu thương, sẻ chia?</p> <p>Tình yêu là khái niệm chỉ những phẩm chất và tình cảm, vẻ đẹp của tâm hồn con người.</p> <p>Tình yêu là thứ tình cảm yêu thương, chia sẻ và đùm bọc một cách thấm thiết.</p> <p>Tình thương là sự quan tâm giúp đỡ giữa mỗi người với mọi người xung quanh.</p> <p>Tình yêu thương khiến con người ta làm những hành động tốt đẹp cho người khác.</p> <p>Học sinh dẫn từ cách ứng xử của bà mẹ và hai anh em trong câu chuyện trên để hiểu rõ hơn về ứng xử đẹp.</p> <p>+ Biểu hiện của ứng xử thể hiện tình yêu thương, sẻ chia:</p> <p>Tình yêu thương trong gia đình: cha mẹ thương con cháu, ông bà thương con cháu; Con cháu yêu thương, kính trọng ông bà, cha mẹ; Sự quý mến giữa anh em với nhau.</p> <p>Tình yêu thương trong xã hội: tình cảm đôi lứa; tình yêu thương dành cho những số phận đau khổ, bất hạnh; Lên án, đấu tranh chống lại những thế lực đày đọa bóc lột người khác.</p> <p>+ Ý nghĩa của ứng xử thể hiện tình yêu thương, sẻ chia:</p> <p>Sưởi ấm những tâm hồn của những con người cô đơn, đau khổ, bất hạnh và truyền nghị lực sống cho họ.</p> <p>Cảm hóa những con người "lầm đường lạc lối".</p> <p>Mang lại niềm hạnh phúc và niềm tin cho mọi người để có cuộc sống tốt hơn.</p> <p>Cơ sở để xây dựng một xã hội tốt đẹp hơn. Nơi mà văn hóa là yếu tố đi đầu.</p> <p>+ Bài học nhận thức và hành động:</p> <p>Tình yêu thương là thứ tình cảm có vai trò đặc biệt quan trọng trong mỗi con người. Nó được biểu hiện qua cách ứng xử hàng ngày từ ánh</p>
--	--

	<p>mắt, nụ cười, lời nói, đến hành động nhường cơm sẻ áo....</p> <p>Hãy nâng niu hạnh phúc gia đình, sống yêu thương, biết chia sẻ và đồng cảm với những cảnh ngộ khác</p>	
<p>2</p> <p>(10 điểm)</p>	<p>* Hình thức</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày đúng hình thức bài văn (đủ bố cục ba phần) - Đủ dung lượng (khoảng 1,5 trang giấy thi) - Diễn đạt mạch lạc, liên kết, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp... <p>* Nội dung: HS có thể có nhiều cách diễn đạt nhưng đảm bảo được các ý sau:</p> <p>1. Mở bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dẫn dắt vấn đề. - Nêu vấn đề: Dẫn từ nội dung của đề bài. <p>2. Thân bài:</p> <p>a. Giải thích:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cái đẹp trong văn chương là gì? → Cái đẹp trong văn chương chính là cái mang nhiều dấu ấn của chủ thể sáng tạo và là cái nét riêng biệt, độc đáo. - Cái mang dấu ấn riêng của chủ thể sáng tạo là gì? → Cái mang nhiều dấu ấn của chủ thể sáng tạo là cái riêng, cái độc đáo. - Cái riêng, cái độc đáo là gì? → Cái riêng, cái độc đáo là một lĩnh vực nghệ thuật của cái độc đáo, riêng biệt, nó đòi hỏi người sáng tác phải có phong cách nổi bật, có cái gì đó rất riêng, mới lạ thể hiện trong phong cách của mình. <p>b. Chứng minh: (Phân tích bài thơ)</p> <p>*.Học sinh có thể phân tích bài thơ đã cho hoặc tác phẩm mà học sinh yêu thích. Cần đảm bảo các ý cơ bản:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu tác giả tác phẩm, phân tích giá trị nội dung, nghệ thuật, chủ đề của văn bản. - Hình thành được các luận điểm, phân tích bám vào yêu cầu của đề bài. - Có nhận xét đánh giá, liên hệ, mở rộng, nâng vấn đề từ phân tích. <p>* Nếu học sinh phân tích bài thơ theo yêu cầu của đề thì triển khai các ý như sau:</p>	<p>2 điểm</p> <p>8 điểm</p>

- Bài thơ là những dòng cảm xúc và nỗi nhớ thiết tha về một Hà Nội cổ kính, nên thơ vào độ thu về.
- Về cấu trúc, bài thơ có năm khổ không đều nhau về số dòng, số chữ. Mỗi khổ biểu đạt một khía cạnh nội dung, cảm xúc; nhưng tất cả thể hiện nỗi nhớ của Trịnh Công Sơn về mùa thu và con người Hà Nội. Hai dòng đầu là nỗi nhớ về một Hà Nội mùa thu với vẻ đẹp lãng mạn, cổ kính mang dấu ấn của đất Kinh kỳ xưa. Khổ hai là nỗi nhớ của tác giả về hương hoa sữa, hương cốm mới - những nét rất đặc trưng của mùa thu Hà Nội. Khổ ba là hình ảnh Hồ Tây trong một buổi chiều thu huyền ảo, khói sương. Khổ bốn và năm là tình yêu và nỗi nhớ của tác giả về con người Thủ đô trong nỗi niềm riêng “nhớ đến một người”.
- Khổ 1: Bài thơ với ngôn từ và hình ảnh gợi cảm, mượt mà, đã diễn tả tài tình thần thái của mảnh đất kinh kỳ. Đó là một Hà Nội thật lãng mạn, mộng mơ khi mùa thu về cùng với nét trầm tư, cổ kính của “phố xưa nhà cổ, mái ngói thâm nâu” mà không nơi nào có được. Qua bài thơ, người đọc bắt gặp hồn thiêng núi sông ngàn năm, đồng thời vẽ nên một bức tranh mùa thu tuyệt vời, mê đắm lòng người qua hình ảnh “cây cơm nguội vàng, cây bàng lá đỏ”.
- Khổ 2: Nếu khổ đầu Trịnh Công Sơn hoài niệm về đẹp ấn tượng nhất, dễ nhận thấy nhất của mùa thu Hà Nội qua màu đỏ của lá bàng, màu vàng của hàng cây cơm nguội, thì sang khổ hai tác giả lại tập trung vào cái tinh vi, vô hình nhưng lại sống động của mùi hoa sữa và hương cốm thơm mỗi độ thu về. Trong khoảnh khắc giao mùa ấy, nét đặc trưng của mùa thu Hà Nội được tác giả khám phá và đưa vào ca từ các hình ảnh vô cùng mới mẻ, ấn tượng. Từng ngọn gió mùa thu thơm nồng nàn hoa sữa, từng bàn tay nhỏ nhắn thơm hương cốm xanh, ngay cả những bước chân người đi trên hè phố cũng bắt giác vương vương thơm mùi cốm sữa. Xa Hà Nội, nhưng những gì thuộc về Hà Nội vẫn không rời, cứ vấn vương như một nỗi niềm: "Hà Nội mùa thu, mùa thu Hà Nội/ Mùa hoa sữa về, thơm từng ngọn gió/ Mùa cốm xanh về, thơm bàn tay nhỏ/ Cốm sữa via hè, thơm bước chân qua".
- Khổ ba: hình ảnh Hồ Tây vào buổi chiều thu hiện lên huyền ảo và nên thơ như một bức tranh thủy mặc được nhà danh họa vừa phác vẽ xong.

	<p>Mặt nước hồ lay động dưới ánh chiều vàng như thể đang xuyên xao, rung cảm theo tiếng mời gọi của bờ xa. Màu sương mờ lãng đãng, giăng giăng như niềm nhớ thương da diết; từng bầy sâm cầm tránh rét đang bay về hướng mặt trời tím hơi ám cuối thu.</p> <p>- Khổ 4,5: Bài thơ làm chúng ta ngỡ ngàng khi nhận được tín hiệu tình yêu thiết tha, bỏng cháy của Trịnh Công Sơn dành cho con người nơi đây. Bắt đầu là tình yêu đối với một người khi “đi giữa mọi người”. Nỗi nhớ ở đây vừa hiện hữu, cụ thể về “một người” nhưng lại hoàn toàn vô hình, vô danh tính. Chính nét khơi gợi nhiều mộng lung ấy đã được sự chia sẻ, đồng cảm của nhiều bạn đọc yêu thơ, các thế hệ yêu nhạc Trịnh Công Sơn, yêu mùa thu Hà Nội.</p> <p>- Bài thơ sử dụng nhiều hình ảnh đặc trưng của Hà nội, các phép điệp ngữ, điệp cấu trúc, ngôn ngữ gợi cảm... trong lời thơ gợi lên tình cảm lưu luyến, băng khuâng và cả nỗi nhớ thiết tha trong tâm hồn tác giả.</p> <p>3. Kết bài:</p> <p>- Khẳng định giá trị của bài thơ.</p> <p>- Bài thơ khơi gợi tình yêu và niềm tự hào về vẻ đẹp của quê hương đất nước.</p>	
--	---	--

GIÁO VIÊN BỘ MÔN

TỔ TRƯỞNG DUYỆT

BGH DUYỆT

Triệu Thu An

Nguyễn Thị Phương

